

HOTĂRÎRE

„ 20 ” martie 2014

Nr. 64

mun. Chișinău

Cu privire la finanțarea proiectelor
de transfer tehnologic în anul 2014

În conformitate cu art. 59 alin. (4), art. 61, art. 73, lit. κ), art. 86, lit. d), art. 89 alin. (2) lit. e), lit. f) din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova, art. 13 alin. (1) lit. c), art. 17 (1) lit. b) din Legea cu privire la parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare nr. 138-XVI din 21 iunie 2007, pct. 15 și 22 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului programelor de stat, de inovare și transfer tehnologic și proiectele din cadrul acestora, proiectelor de cercetare științifice fundamentale, proiectelor de cercetare științifice aplicative și proiecte independente în sfera științei și inovării, punctele 5, 17 lit. (a), 18, 22, 52 lit. a), 54 și 55 din Regulamentul privind finanțarea activității în sfera științei și inovării, anexate la Acordul de parteneriat între Guvern și Academia de Științe a Moldovei pentru anii 2013, Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al Academiei de Științe a Moldovei **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă finanțarea în anul 2014 a proiectelor de transfer tehnologic, selectate în bază de concurs conform listei (se anexează).

2. Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic:

1) va publica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova lista nominalizată în pct. 1 al prezentei hotărâri;

2) va înregistra în Registrul de stat proiectele de transfer tehnologic conform listei nominalizate în pct. 1 al prezentei hotărâri.

3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri îi revine dlui membru corespondent Ion GUCEAC, vicepreședinte interimar al AȘM.

**Președinte interimar,
academician**

Ion TIGHINEANU

**Secretar științific
general interimar,
doctor habilitat**

Aurelia HANGANU

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărârii Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică
cu privire la finanțarea proiectelor de transfer tehnologic pe anul 2014

În urma desfășurării concursului proiectelor de inovare și transfer tehnologic în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului programelor de stat, de inovare și transfer tehnologic și proiectelor din cadrul acestora, proiectelor de cercetări științifice fundamentale, proiectelor de cercetări științifice aplicative și proiectelor independente în sfera științei și inovării, Anexa 3 din Acordul de parteneriat între Guvern și AȘM pentru anul 2013 și Regulamentul intern al AITT au fost selectate 4 proiecte de transfer tehnologic. Proiectele au fost evaluate de către Consiliul Consultativ de Expertiză cu o notă pozitivă și sunt recomandate spre finanțare.

În legătură cu proiectul «Aprecierea stării funcționale a structurilor neuronale și de transmitere aferente și eferente a sistemului nervos central și periferic prin metoda examenului complex» (conducător de proiect Academician Stanislav Groppa) putem afirma că în clinica universitară de Neurologie, Neurochirurgie și Genetică medicală din cadrul Centrului Național Științifico-Practic de Medică Urgentă, anual se efectuează aproximativ 11240 de investigații neurologice dintre care majoritatea fac parte din sfera Accidentelor Vasculare Cerebrale, neuropatii acute, polineuropatii, și alte sindroame clinice acute. Pacienții din RM suferă de o lipsă aproape completă de informație despre metodele noi de tratament. Tehnica de diagnosticare cu EMG (ElectroMioGrafie) și potențiale evocate, propusă spre implementare, este o metodă internațională de diagnosticare ultraperformantă, fiind o modalitate de abordare a maladiilor neuro-degenerative într-o manieră non-invazivă, nedureroasă, rapidă și, poate cel mai important în condițiile RM – ieftină.

Electromiografia (EMG) este o procedura de diagnosticare pentru a evalua starea de sănătate a mușchilor și a celulelor nervoase pe care le controlează (motor neuron). Neuroni motori transmit semnale electrice care determina mușchii să se contracte. Un EMG traduce aceste semnale în grafice, sunete sau valori numerice care un specialist interpretează.

Echipamentul pentru EMG și PE prezintă o stație mobilă pe roți, ce include o unitate de bază, un amplificator, un panou de control, un stimulatori electric, un calculator. Unitatea de bază conține difuzor integrat, stimulatori electrice, vizuali, auditivi, și toți conectorii pentru stimulator și alte dispozitive periferice.

În baza exemplurilor internaționale, se va permite asocierea echipamentului de EMG cu TMS cu EEG pentru diagnosticare și cercetare.

Durata unei proceduri este de pînă la 20 -30 min , zilnic ar putea beneficia pînă la 14-16 pacienți de aceasta procedura, anual circa 3000 proceduri, prețul estimat al unei proceduri 150 -500lei în dependența de complexitate. Metoda este implicată în câteva direcții strategice: Diagnostic și Tratament, ca rezultat ar scădea durata medie de aflare a pacientului în spital cu 20-25 %.

În legătură cu proiectul „Implementarea tehnologiei endoscopice minimal invazive în tratamentul adenoamelor hipofizare și a tumorilor de bază craniană” (conducător de proiect Dr. hab. Valeriu Timirgaz) se poate afirma că aplicarea tehnologiilor chirurgicale contemporane utilizate în neurooncologie în cadrul înlăturării tumorilor cerebrale este îndreptată spre asigurarea următoarelor principii de bază: precizie înaltă a manipulațiilor instrumentale, minimalizarea traumatizării chirurgicale, păstrarea maxim posibilă a structurilor anatomice adiacente (structurilor cerebrale, nervi cranieni, vase arteriale, vene colectoare magistrale), securitatea intervenției chirurgicale, prevenirea dezvoltării sau aprofundării deficitului neurologic, asigurarea unui grad înalt de ablație a tumorii, îmbunătățirea calității vieții pacienților.

Actualmente toate intervențiile neurochirurgicale asupra tumorilor hipofizare sunt efectuate prin aplicarea metodelor de rezecție clasică sau microchirurgicală utilizând lupa chirurgicală sau microscopul neurochirurgical. Avantajele metodei endoscopice, propuse în

proiectul de transfer tehnologic sunt: lipsa cicatricilor, trauma minimă a țesutului cerebral, o mai bună iluminare și vizualizare a câmpului operator etc.

Sistemul de videoendoscopie conține un set de instrumente pentru efectuarea intervențiilor neurochirurgicale transnazale: instrumente pentru etapa nazală, instrumente pentru etapa craniană, chiurete, forceps, retractor, foarfece, difector, setul de videoendoscopie, monitor, cameră video sursă de lumină, coagulator, respirator, ș.a.

Această tehnologie oferă posibilitatea: de a diagnostica și trata la timp un șir de maladii complicate ale sistemului nervos central și periferic; de a spori numărul supraviețuitorilor cu accidente vasculare cerebrale, traumatisme craniocerebrale și vertebro-medulare, cu patologii neurooncologice; de a minimaliza traumatizările chirurgicale; de a preveni dezvoltarea deficitului neurologic.

În ceea ce privește proiectul „Elaborarea și implementarea tehnologiilor avansate de fabricare a produselor lactate ecologic pure cu noi culturi starter” (conducător de proiect Dr. Carabulea Boris) se constată că prelucrarea laptelui reprezintă un proces tehnologic foarte complex, care include diverse operațiuni tehnologice bazate pe metode chimice, fizice, microbiologice, biochimice de acțiune asupra materiei prime.

Proiectul de transfer tehnologic prevede elaborarea și implementarea tehnicilor și tehnologiilor de prelucrare a laptelui de vaci, oi, capră cu obținerea laptelui pasteurizat și sterilizat, brânzeturilor moi și tari, produselor acido-lactice, smântână, unt, creme pur ecologice cu o durată de păstrare sporită.

În rezultatul implementării proiectului dat se vor obține produse autohtone noi – brânză moale de tip CAMAMBER, brânză cu pastă tare de tip Sweizer, Cheddar, Edam, Gouda, Saint Paulin etc. Vor fi folosite noi tipuri de ambalaje și metode de ambalare. La toate tehnologiile vor fi elaborate instrucțiuni tehnologice de fabricare și standarde de firmă.

În tehnologia brânzeturilor este elaborat un procedeu nou de fabricare, care constă în utilizarea culturilor starter noi de tip *Lactococcus lactis* subsp *lactis*; *Lactococcus lactis* subsp *cremoris*, *Streptococcus thermophilus*, *Penicillium candidum*, care asigură fermentarea laptelui la o temperatură mai joasă de 20 – 25⁰ C (în loc de 32 – 34⁰ C) și o durată de timp de 8 - 10 ore (în loc de 12 – 16 ore). cu un randament sporit de producție finită de calitate de 3 - 5 %.

Roman CHIRCA
Director general AITT